

Ketabton.com

پروانے

مربعہ ممتاز

پروین

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پر پيس _____ جدون پر پيس خبير بازار پيښور
بيعه _____ ۱۰۰ روپي
کاتبه _____ محمد رسوله پښتو اکبري

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خبر بازار پيښور
- ۲- معرفت عبد الله جات مغموم
د اکخانه شاهين تاون
یونیورسٹی روډ پيښور

د کورقون نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا ۽ دي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کالک

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت سخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوقا

فہرست

صفحہ	یکے	شمار
۹	عبداللہ جان معصوم	۱
۱۳	رابعہ ممتاز	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخچی رانہ پست نہ کپی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بی پی و پری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مین پی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی و و بہ بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	خپل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زړه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گورخم (غزل)	۳۴
۶۸	خپل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږمه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زړه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُئي خَلَق (نظم)	٤٠
٤٦	شْتَه پَه سِپَر لي کِنِي دِ پَر مَلَوَنه شْتَه دَه	٤١
٤٧	تَه چِي پَكِنِي نَه چِي اَشِنَا زَه پَه خَلقو خَه کوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بِنو دسر دِ پاسَه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شَبِه رَو بَدَه شوه چورِ پِي (غزل)	٤٥
٨٣	بِنَه اَخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي رَا وَاوِ پِي (غزل)	٤٧
٨٥	گيلَه دِي پَه سر سترگو دِي گيلِي سره بَه گورو	٤٨
٨٦	سَتامينه لالِيه درو غَرَنه شوه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپَه د اَنْظَار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اَميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پناتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصِيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چِي پيدا شي فنا کيرِي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تا چِي پَه سِگُو سِگُو کِنِي تېره کوه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ هي د آسمان ستوري په چپه نوله شمپړل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دي کتاب کيڼي نخبه کوم يو حائ کيڼي کيڼ دم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوزه به ستا دلاس هماسشم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت دادے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو ددې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزورۍ باوجود د
سپیلني شاعري پرېه خوښه کړه او کتاب چې په پرېه مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کښې شاعري د
لوستونکو د اعتراض پرخیال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر یو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعری په مقابله کښې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کښې نوي خیالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کښې داشوے دے چې د
”پروئي“ په شاعری کښې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کښې تر پرېه حده پورې کامیابه
شوې ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خیال هم

ساتلے شوے دے - د مثال په طره، دا شعر ونه به ئې وا خلو -

ه چي لور دېوال ته خپشې فونېکا پرې به دلرې

په دې پښتو دېوالونو دراز خبرې نې شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

که خبر وي که کچه وي دېوالونو نومره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلې شاعري کښې د پښتو ژبې دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے او زما په خيال چي دا د

دې خبرې ثبوت دے. چي د "سپېلني" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپېلني شاعري کښې فني کمزوري دي -

زما په خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پورې ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعر ونه پېش کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبر ونه پوهېم

په تته تته شربه دا راز ونه ئي موره نوند کوي

۲- د جونگري لوگے بنه دے
زه ٿي اوشڪو سره مل ڪم
معدوته به زه شه ڪم
چي زه يم پکني پر پشانه

۳- د بنگر و شرنگا ٿي اوري
د سگور ٿي خبر نه شو
آ زما ساده جانان چي
پد ڪوم جهان کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگ بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راته بنڪار بڙي نه
د غزل ند پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ هم ردې
د شاعري د پونج والي دليل و رکوي - حقيقت داد چي حني
حني نظمرته نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زه شاهڪار
گنيم - لک " لوپتيد " " بنتون " " قسمت "
د نچس کلي خري کورونه او داسي نور چر نظمونه چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپرلي ويا - بهر حال درابعه
ممتاز دويم کتاب " پروت " ستاسوپد بگنبي دے او
ورسره د نچس دريم کتاب " گلونه پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه اوشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي ڇپيل اونه ڪتاب ”سپڀلني“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڇانه و ڇي ڀنڀانڊ رونهه ٿو ڀنڀندي به زما ڌ ڪتاب سره
 دومره مينه اوکريي - نوزو ڊڀنڀنڀنو رونهه ٿو ڀنڀندو ڊڀره منڻه
 ڪوم ڇي رونهه عموماً اون ٿو ڀنڀندو و خسرو صاً زما ڪتاب پڊ ڊڀره
 مينه واخستو او وي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکيه ڇي نن داد ڌ زه ڇپيل دويم ڪتاب ”پروني“ پڊ ڊڀ ڇاڇ
 ڇاپ ڪوم ڇي رونهه ٿو ڀنڀندي به ڌ ”پروني“ سره هم دومره
 مينه اوکريي لکه ٿومره ڇي ڇي ڌ ”سپڀلني“ سره ڪري و ه -
 او زه ڊ ڊڀ جوگه شم ڇي ڇپيل دريم ڪتاب ”گلونه پانهي
 پانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما دا وٺي ڪتاب ”سپڀلني“ پڊ لوستون ڪو ڪنهي ڌ
 ٿو ڀنڀندو و شم ڀنڀن زيات و او زما ڀه خيال ڇي ڀه دغه ڪتاب
 ڪنهي زما زياته شاعري ڌ ٿو ڀنڀندو و ميان ڌ سره ڌ تڙ لو
 مسئلو او ڪشالو ڀه حقه وه نو ڌ ڪه پڊ ڪن شم ڀنڀن ٿو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وي لوستو او ڀه ڊڀ رنگ ڇي ڌ ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکيه ڌ ”سپڀلني“ د شاعر
 ڀه حقه ڇي رونهه دا راڻي ٿو ڪنڌه ڪري ڌه ڇي ڇي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي. نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 ورکوم په دې وجه چې فنې کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه. کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کې چې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لوم چې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کې زما خوښ موضوعات گڼه کور - نغره
 او جارگه دي - او يا چې لورنځور، مور او زامن دي - په
 اکثر و نظمونو کې ما دغه کردارونه د موقعي په مناسبت
 سره ستايلي يا کښلي دي - نو ستاينه په کې زيات او
 غندنه په کې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کې مينې له اهميت ورکړه
 دس او کوشش چې کړه دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هرچاته اورسوم او دهر لوستونکي په
 زړه کې د مينې دا پېغام ځاې او نيسي -

د لوستو خداي نه دا طمع لوم چې پښتانه روڼه
 خوښې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره چې کړې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېم له تا
خانه کعبه پي زارېم له تا

دائله کوره ارمان مي ته وي
اودخون زړگي درمان مي ته وي

لکه گل هسې غوړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره سودا مي دېره
درنه تاوېم کناه مي دېره

لکه دشعې ژړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره عزت دي دې دېر دے
په ټول جهان کني شهرت دي دې دېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

ارمان ۾ نشته ڊڊي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

بنار ڊمڪي به هر ڀرومه ڄنگه
دا باقي ڙوند به ٿرومه ڄنگه

ممتاز به ڄنگه صبريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

نعت

د مدینې منورې نه درخصتی پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما پیه دغه طمعه تیره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
ډېره وار خطا شوم چې خبر شوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو پیه طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قصې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما هو ^{صَلَّىٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} نَبِيٌّ دَرِبَارِ كِنِي لَبِي وَرُحِي تَرِي كَرِي
تُو وَرُحِي مِي تَرِي كَرِي
دَاسِي رَا تَدِ بِنكَارِي تَن مِ حَم دَرِي چِي تَن نَه تَن
حَم دَمَدِي تَن نَه تَن

ماوِي چِي نَبِي تَدِ يَه دَرِي حَالَوَنَه وَايْمَه
شِيَه وَرُحِي بَه كِيَا يْمَه
زَرِي مِي دَرِي نَوَكِي رِي چِي زَه حَم پَا كِي رُو ضِي تَدِ تَن
حَم دَمَدِي تَن نَه تَن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب د فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ۱ ۱
ته نحواهش د بيا بادم وې
په نامه باندي حوا ۱ ۱

ستا د پينو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوء نعمت د دے
ته ريشتيا چي چي بها ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته خورې نور راحت ۱ ۱
د خاوند د کور رنبا ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور پر ۾ آباديڻي
مال اوسردي ڪه زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زيرگي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور تپد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنگلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کينې د انسان
خدا ئي ستا واغست امتحان
په رضا د خدا ئي رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان سا ته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو توردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
هرشوک ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی

24

په تورو نیمو شپو کې د دینو نه شو مره نوند کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونونه شو مره نوند کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبر و زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره نوند کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پو اونه شو مره نوند کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره نوند کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره نوند کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د وفالار کې مزلونه شو مره نوند کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم ڏي رهه
ذريه دنيا ڪيئي مڃي توڙي ڏي رهه

ما جو ڇل زريه پڻه تسليو اوڏو ڪرو
جو پڻه ٿرا دسترگو نم ڏي رهه

نن چي مڃي رهه له وراهه شوڀي
ڏندي يڪ مڃي جوڀي سم ڏي رهه

آسمان ڪيئي ستوري پڻه خندا شو ڪله
زما پڻه زريه ڪيئي خوما تم ڏي رهه

ممتاز زريه مڃي پڻه سلگو اوڏو شو
ڪله درزار مڃي لب ڪم ڏي رهه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڌ

ننڀي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڌ
هغه گهري وڃي لاري ، هغه برڪوز مالتونڌ

ادبر دامن پيه خواڪني ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه جرهه ده ، چلن لارهه ده ڪه سارهه

هريو ڪورڪني به ماما وه ، هريو ڪورڪني به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بنادي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنڪ وه ڪه جهڪره ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي ڏوئي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشو ، دشمني به پاڻي نه ٿو ڪرڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، ڇي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوڪرو ، بيا به هلته کڻي ميلهه وه

دهر ڇا به دغه فرض وه ، ڇي دے اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي
ڪڏھي بيان اوڪڻ شملِي وي ، ميلمستيا ڊي دڏڪ اوشي

ڪله ڪله به ٻي پلار هم ، ڪورتنه راغلو ٻي تلوار هم
ڇي جمات کڻي مسافر دے ، ڇي راغله د سفر دے

بند و بست دڙو ڊوڪه اوڪري ، خه پاخه ڪري خه ٿوڏ ڪري
گوري اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نٿي

نڪ ڪوربه خه ڪڍ لو ، نه ميلمه به شرم ڍلو
ڊڙڪه مينه ڊڙڪه عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ اُلفت وه

نن ٻي بيا ٻي زرهه ڏريني
د خپل کلي خه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خهٔ بنگلي شوي خهٔ کورونه ، د پنحو خينتو برجونه
آکچ لاري پنخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچ پر کارونه ، دهر چا شويل کورونه

نهٔ دور خور محبت شته ، نهٔ دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زرهٔ تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدایه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

پهٔ ژراهم سود نهٔ کييري

نن مي بيا په زرهٔ ورييري

دخيل کلي خري کورونه

مشران

پي زمونڙه مشران وو هغه خه شو
ددي کلي پي زبرگان وو هغه خه شو

پي بي شانده مينه ئي مونڙ سره کوله
پي په مونڙه به ډرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زموښه حل کولي
نن هرکار ته مونڙ حيران يو هغه خه شو

پي دهر غريب ډپاره مور و پلار وو
پي د ټول کلي خپلوان وو هغه خه شو

ممتان مونڙ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڙ پخپله ډر پرديستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڙي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کري

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

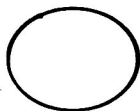
ستاد مینې مثال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تایه کوم خائے کښې پیدا کړم
اے زما خوبه جانا منه

خائے د زرونو خبردار دے
ته ددې نه خبر نه ئې

زه به تاله خدایه غواړم
اے زما یاره نادانته

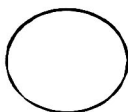
د خوبونگرې لوږې بند دے
زه ئې اوښکو سره مل کړم

مخ چي رانه پٽ نه ڪوي خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعدو بيا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻني ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڏي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدائے نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب در ڀسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڀي تانه ڪيله من ڏي چور ڳي ڀي ڪيلي شي

ڇي لوڙ ڊيوال ته خيڙي نو ٻسڪار ڀري تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ڊيوالونق دراز خيڙي ٻني شي

دلخه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خدا خدا ڏوندون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڄي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي مح لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دې فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

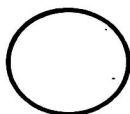
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روحونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مشال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تابه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دحبونگرې لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونه به زه خه کرم
چي زه یم پکینې پرېستانه

ممتاز ستا نصیب خراب دے
که ته فکر ورته اوکړې

خپل جانان دې تپوس نه کړې
گیله مه کړه د بل چا نه

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ڏوند ته ٻي حيرانه
ٻي په ڇه سخته ٿيڙيڙي

ٺاڪوڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٿاڙم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم ٿاويڙي

ٻي ڇي او ٻي قدري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم د سودا خوځيږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډېر دي

ته خبر نه یې جانيه
زما زړه ژوره خوبديږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یو همدرد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کېږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خیل خاوند عبد جہا مغموں تہ د تمغہ امتیاز یہ اہستو
— عقیدت پرزونی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہر چیا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یاد بڑی

کہ دے دور کہ دے تریوردے
تہ دہر چا پکار بڑی

تہُ دڪوڀي خاورڀي جوڀي
تا کٽي ڪبر غرور نشته

په دشتيا ڇي فرشته ڀي
ستا ڪتو کٽي ضرر نشته

ڇي هر ڪا ڪٽي تہُ نڀا دشوي
په تا فضل دالله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب تہ ڪورم
خوشحالی تہ په خندا دي

ڇي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونه دالله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ ته په سجده شم

پول غمونه رانه هېرشي
په الله الله اخته شم

خوشحالی دې خدايے نصیب کړه
اے زما د ژوند ملگریه

مبارک شه مبارک شه
دمتار د سر ټیگریه

خوښدو روښو او بچوته
دا اعزاز دې مبارک شه

ته لائق د دې اعزاز وي
دا امتیاز دې مبارک شه

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غون غون شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دې قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم د اے لالیه چي
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا یې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بيا راشي
اوبه کړو يوبل ته د خوانی ادد مستې قيصې

مينه نوسور اور د سرې لېږ دي زه یې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالی قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتيا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د ميني پخوانی قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسپږن ږي

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد بېرته کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی ذکرینو خان له
یو چور شوے کتاب هم وي

د خدائے و رکړه چې بها ده
ممتاز شک پکښې اونډه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وي

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وي

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاره کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورې ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه مېسه شومه
زه ڇي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدایه لاکټي دي
ستره ددي ژوند د سخت مزل شومه

هه یوه ورس د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کړېنې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

» دنیا پہ » پی بازار کبھی
ناخبرہ » خپل حاستہ

ماوی پی تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه يي ډير يري

نه يي پلار اونه يي مور شته
نه يي دور شته نه يي خورشته

نوښدي روښه يي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

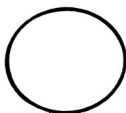
تصوړ کښي يي گرځي يري
د بابا کور يي يادي يري

په خوبو خو کښي يي راشي
په ژړا يي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه ښکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايکو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره مټان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکړه
اوس پی دے دنیا کښې زړه لگېږي نه

زه دې په دیدن پسي رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده چې لنډیږي نه

راشه داختر ورځ به رنگینه شي
پي له تانه زړه پي خوشحالېږي نه

ماله چې راچې نوپه رحما راشه
تکو تورو شوکتې دیدن کېږي نه

ماپه گودر دک منگه بیا کېښودو
ستا دشملې ول راته ښکارېږي نه

ستنا زما خبري ڏي اوري روري
ويمه چي ريار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ ڊرته بل وقت اوکرم
خدا ٿي ڪو پڻ ڪيلو ٿوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اوري بل خور ڪرلو
راشه پڻ تيار ڪئي ٿوڪ بنڪارين نه

ڪلڪ وڃي ڊرحم اوڪلڪ نه ڊرحم
بنه شو ڇي ممتار لپوني ڪين نه

دَکَلو لختَه

په لاره چي ٿوله رپيبي کنه
پنڦله يواچي ده ويرپيبي کنه

جاننه ڇڪي سترگي نه او چتئي
مڙڪي ته گوري چي شرمپيبي کنه

د تود اوريل گلان چي پٽ ڪره دو رو
د روپو خور ده بد نامپيبي کنه

په سڀيتو لچو چي بنگري مزه ڪه
دَکَلو لختَه ده ماتپيبي کنه

پرونه چي تاؤ ڪروله خان نه ممتان
کله ده پامنو کٽي پتپيبي کنه

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د خبرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسو پاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما بے غبن کینی لو بولو، ما بے هر حائے گر حولو

دازما دزرهٔ بهکور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما بے هلته رسولو
پئے دنہا پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

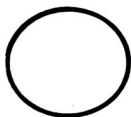
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه دکاڻي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واپي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگو توره دے

کله چي ٻي ياد شي تو ٻي اوبسکي ٻي له سترگو جي
مابه به دې پوي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغورنه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼونه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو پټکوپه قلا، کټي یمه ناسته
شپه ورز پکټي تېر و مه > پردی خور نه یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کټه به دوی پړیږي
جانم نوموړي بختور دي، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کټي اوسې زما زړه به تاسره وي
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کټي ایښي ستا د مینې خیراتونه
بڼه کززان په زما کیږي کټي ناسته که ملامت

په سینته باندي به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتاز د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْحُ

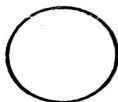
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بِنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بِنه وە

ما دژوند خوانە پە وارە قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بِنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچە وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بِنه وە

ما پە لپو به منگه راډ کولو
دے چي ناست به پە گودر وە ثومرە بِنه وە

دممتاز لاس به يي نيولے وە پە مينه
ثومرە بِنکله مان يگروە ثومرە بِنه وە

ستامینه می پکارده نور می هنج نه دی پکار
دنیا دی ستانصیب شی زمانشته په شه کار

بپگاه می د آسمان ستوری په چپه نوله شمیرل
مطلب می بل شه نه و و مه ستا په انتظار

هر شه رقیب وایی زه له تا کله صبرین م
بس ته می د زبه سر می نور په چا نه کوم اتبار

د مینې په یا غچه کینې می یوکل په تخینه کړه
بددم به می په اوریل کینې یا جوړوم به ترپنه هار

ستامینه هم تازخیل ژوند باند می سوما کړه
یوتنه زما پکار می نور می هنج نه دی پکار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

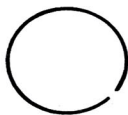
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگو شه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارينِي

دممَٽار به ٿومره ٿونءِ وي
پڇي ستا نور انٽطار اوکڙي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زريه هِي تاپسي شوکڙي

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - داسناکه دې نه وي

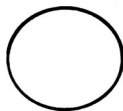
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنياکه دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېنا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که ځوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا کرخم
سودائی شوم نه پوهېم

ته په کومه ډډه لاري
زه په تا پسي کرخېم

ماپه دي خبره پوي کره
دالفت انجام به داوي

مينه اوردے سور انکار دے
زه شپه ورځ پکښې سوزېم

وم کلونو ته په طمعه
دچمن هي ابياري کره

گل زمانښې کښې نشته
زه په دي باندي پوهېم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڀه يوبل ڀڀي بيا روستو نو ڀڀه خه
ڀڀه ڌونڌ به ڀڀول يو خه ڀڀو ڀڀو ديڏنونه به ڀڀه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي او قصي به کڀو راسه
ڀڄي موڙن ڀڀه يو خه کڀن و لڙن سوڀونه به ڀڀه اوکڀو

هنم ڀڄي ڀڀو گيلي به مو وي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مخاخ ڀڀو نو کارونه به ڀڀول ڀڀه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڻه گيله ده نور جنگونه به ڀڀه نه کڀو

را حئي چي بيايو حائے شو ديوييل سره په مينه
گيلې ماڅې به نه کړو و حوصلې به ډېرې او کړو

د ملک او قام د پاره دېنگې کار پکار د
چي ياد شو په دنيا کېنې تېس ونه به ډېر او کړو

مستان دېخوا نو خلقو به څنگه بڼه مل و
اوبه په ډانگ بيلينې نه ، نعره به دغه او کړو

لوپتہ

تہ چي پئ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين پي
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين پي

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت ڪري سرد پي پتہ ڪري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين پي

ديلار پئ مڪيني چي گرڇي پي لڪه حوره چي پي
چي سرد پي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين پي

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سر پي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين پي

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه ڏرنه بنڪارين پي

په سرد پي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ ڪره کلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين پي

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لکھي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خیر راتہ و سيلي دي

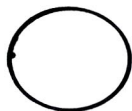
کہ دادی وي لکھي چي ما پسې ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما پرې اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پورې ټول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ټول مې هغو خست سندندي دي

خيل وطن تہ راشہ د جوارو دوری پرہ دہ
وې دي جانہ کوي بل هائے ارو لي دي

داد خواندی شپي ورچي بہ ہيچري بيا رانتي
تا پسې ممتاز پرہ سگوسگوزر لي دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريږمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونډه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

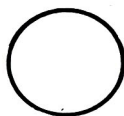
د قدر دانو قدر دلته نشته
داسي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالي مځ وړاندوټي
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږي دې کرېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو هان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه تېروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټی
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

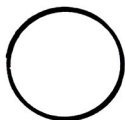
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر پڻه کبرپڻه غرور دي حُنِي خَلَق

چي پڻه وينو د انسان هم نه مڙيبي
پڻه دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ٽوک دعقبلي دسره زار کڙي
گوره ٿومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاڙ سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائيگو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخيله ئي پخلا کڙه
چي له تانه مَرور دي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونښته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نہ پي اشنا زہ پيہ خلقو خہ کوم
سترگي پي رندي شہ زہ پيہ دغو سترگو خہ کوم

تولہ شپہ پيہ طمعہ يم سحر کيني سترگي پيہ کرم
راشي رالہ نوب کيني زہ پيہ دغہ راتلو خہ کوم

زپہ نہ زپہ تہ لاروي قول عالم راتہم داواي
تا پيہ لار کيني پر بنوم زہ د زپہ پيہ لاروخہ کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کښې

۱. ښه زما لخت جگره

۱. ښه زما د زړې سره

۱. ښه زما دسترگو توره

۱. ښه زما د زړه ټکوره

په چې ته نه وې پيدا شوې

په نامه وې تش يا د شوي

زه به ستا ومه په طبعه

خلاصه وم له هر غم

په خيال کښې په سوچونو کښې

ستا ځاکه مې جوړوله

بس د مينې يو دنيا مې

په نظر کښې چو رڼې له

تصویر کښې مې لوبو له

په شکل به مې گوتو لي

په سختو او تکليفو نو

راغلې ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژړا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو کېدومه
په هر حقوي دې رسېدومه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رشته وه
د فکر ونو او سوچو ونو
يو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته او بڼه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کټ نه شي لوېدنه
نموچې لوه شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئه هم
مورته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نگهبان شه
هرمشڪل دي تل آسان شه

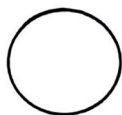
ٻي مور مره شي ٻيڪه پوءِ شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسري شي

بيا دمور قبرته ٿاري
شپه اوورخ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٻه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
را به نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ٻه ٽي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د ځان نه خپرنه يم
تر مې اوښکې مې تخنيرې

ستا د يو ترڅې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خپرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېني اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهو کیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

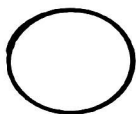
لارې او کوڅې درباندي ښې ښکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوږه څو له خوږ کلام کوې

ګرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د هر چا زړه ګڼې اوسېږي تل
ته چې ښه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه ګڼم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوري
په ننگو اوبنکې خوري شي

په مگروان باران باران شي
په خولم کبني بي راتوي شي

د زرگي په غم بنادي کبني
ددي سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به بي واره
په ذرا به کله سرې شي

دانگيني اوبنکې مگورم
تومي ترپي راته بنکاري

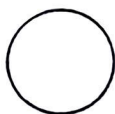
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائله
دوي په هه تودې تودې شي

زه خو هر چاته دا وایم
زما هنج غمونه نشته

نوبيا زرهه جي داسي وئي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه په رنج اخته شوم
نو زه پوي شوم جي هه چل ڊه

مستان اوس په دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

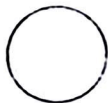
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لا بچے سرہ بہ گورو

ماتہ دبیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او دشی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا و عدی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین ئی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوئی پیدا نوہغه ورخ نہ دبل چاوی تہ
تہ بناستہ کونترہ ئی، ناستہ پتہ دہوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، ہرخا ئی ستاپہ طمعہ دی
خان نہ خبرنہ ئی چي راگرہ پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مہ خور ئی او پورہ پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل ہنریان دی دنیا کپرو
ثوک دی خوش قسمتہ چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرت د دونو د بابا د سر شملہ یُ تہُ
چر ی سیکہ مہ شہی پد رشتیا قیمتی لال یُ تہُ

تہُ د پردی کور یُ مور د ی ہر وختی پر پستانہ وی
تہُ کہ پتہ گودر یُ یا ولایہ پد دہوال یُ تہُ

خہ او کرمہ لوری د اد خدائے اور سول لاریہ دہ
خدائے د ی جدا مکراہ جو جدا رانہ فی الحال یُ تہُ

تہُ بہ شہی دادا زہ بہ د ی کور کینی سودائی شہ
مگر حتم بہ ہول کور کینی چہ بہ لوری پد خہ حال یُ تہُ

تحت خوبہ زہ د کرمہ خوبخت د ی در لہ خدائے در کوی
شہ او ور ح می خدائے تہ ممتاز د غہ بی یو سوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحه لکه د کال به تېرېدله

زړه یې په درزا شو څه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خو پشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ايلگو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ڪانه غوندي ڏمه
زڪا پي لونه باند پي حيرانه غوندي ڏمه

سترگو ڪٽي پي خوب وه خوزمه وه ننا قران
حيرانه وم پي ٽڪله به زرمه شي به قران

په ڊي ڪٽي پي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڪدل
ڊري ڊري ڊيو پي ڊي پي اسما ڪٽي بلبل

سپون ميري تر نظر شو ٻه ٻه ٻه خند بدل
ماته به ئي ڪل نري نري به مسدل

پي شمير ڊاڙه ستوري ڪر چا پير تر پي تاو بدل
به شمعي ڊٽنگ غوندي ڊي نه زار بدل

دنيا ڊسپون ميري ڪار ڊي لکه شمعه بلبل
ما ورته ڪانه او خدا ايلگو چي ڊا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے بنگلې سپوږمه دې وفانه خه خبرې

سره شوه په خندا اوراته شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کښې ستا په رنگې يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا دتا په شان لرم

ستا که په زړگوتې مسيدلي پر مرونه دي
زما هم دادي زړه باندي يو خوشوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمعه غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کښې د پر عمروندارولي دي

ما هم په دې لار کښې د پرې شپې شو گيرې کړي دي
ما خو دې نه سختې سختې هم لا ترې کښې دي

ما دچا دپاره مسېدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خندېدل هم ازده کړي دي

زڙه ٽڙي غفه شوڀي مروره ٽڙبه ٿله ڀيم
ڊي دنيا نه لڙي ڊڙه ٻڙه ٽڙبه ٿله ڀيم

ڇي زڙه ڀي صبر نه شو آخرييا ورله راغله ڀيم
اڀني ماته گوري ڊاڊي پيا ورله راغله ڀيم

خونٽي ڊرائلونءُ ڊي نونءُ راڃي آشنا
خدا ڀيگي ڇي ڊي نه ڀس به خه راڃي آشنا

اے ممتاز اوده شه ٿول فکرونه ستا عبثي
مه زياتوه غم ڊي ڊاغمونءُ ڊي هم ڀي ڊي

په ڊي کڀي يونري غونڊي چيه ڊهوا راغله
سترگي ڀي شوڀي پٽي پرکالي رابانڊي راغله

اوزه ڇي شوم اوده نو ڊغمونءُ نه شوم خلاصه
ڊڙه ڊمه سترڀي ڊفکرونه نه شوم خلاصه

سکرڇي شوم راويغله نوستومانءُ غونڊي ڊمه
ڊي خيل سوي قسمت ته زه حيرانءُ غونڊي ڊمه

لُوبِي

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی لہ تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خورہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسرہ ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خو بیا نه راجی جانده
ولی جدا گرخی زما نه

چی مون جیدا یو د غما ز زرگه به بنده شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ماته د زړه په لار نزدی شه
غم می شی لری په دی پوی شه

ته مالده راشه چی دا غر غما ز کچه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

ممتاز په دغه نه پوهی ری
جانده کیله دی په خه کی بی

دینی لار هسی نه نیمه لار کینی دوه شی
جانانه بنه به نشی که زه درنه خفه شوم

96

لوبه

جانانه کله به راچی زړه ې ډرېږي
بي تا، نه څه لارېږي لاليه کورته راشه

په ډرا ژارم سود ې نه شي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبرېږي
بي تانه څه لارېږي لاليه کورته راشه

ستا جدایي ده ډېره گرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅيږي
بې تانه څلارينې لاليه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
د جنازې کټ مې چې اوچت شي

مړي بيا کله په ډرا راژوندي کيږي
بې تانه څلارينې لاليه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
ٻٽول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاہین

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچھ، اے دھت زویہ

۱۔ پھ رشتیا پستونہ، اے دغرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ، اے دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ، اے دفضا زمریہ

۱۔ ستا ارادہ پخندہ، ستا ارادہ منمہ

۱۔ جذبی نہ دکہ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچھ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ، اے د طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ، دسیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہری نہ دکہ تہ، دتہری نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خود آتہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کرے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ چس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ آسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يَا دُونَهُ أُمِيدُونَهُ

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوې
بيا زما پيه سترگو کښي آيا ده شوې

نن دخدا ته دکورنه خان لومکي کچه ته
تاو شه ترې راتاو شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذرعه پيه سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حيرانه شوې

دا ارمان دهر مومن پيه ذرعه کښي ده
ته ممتان جوړاوس ويندله خوا به شوې

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يږي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېږي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو وږيږي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گټي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گټي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گټي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندي جنت گټي

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د ججروي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جگوي وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پړيو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسه منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مره اي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

توک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديني
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرتته تر شي
توک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چا پہ خان بار کرہ

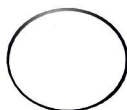
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اوپے دی ئی دے پو ئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چا سرہ بنہ کرہ
داتوخہ د عقبی او کرہ

دابہ هلتہ کاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

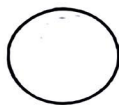

مينه چي پيدا شي فنا کيڻ نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻ نه

دا دغم تير چي قومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻ نه

اے داسمان ستور و پيه جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻ نه

خنکله دي ممتاز نه زرکے صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻ نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځای کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږم و نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېر کړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی دِ مینہی یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

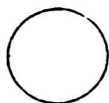
دا تن زما د پارہ پرون نہ دُ پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ کئے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلو

د کمل نو شہوئی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکھانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے دِ مینہی انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکھی شہیلہ دہ

ممتاز غموند، ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحالہ بندہ دِ غم وروستی سنگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ئي
دا قصه بگکا صبا ده ته پوءِ نه ئي

مال دولت خود لاس خیر دے جا پوءِ کره
تا تر لپ لپ چي پرې ملا ده ته پوءِ نه ئي

محبت خود شوک په زور کولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ئي

راز د مینې خلق پت ساتي نادانہ
ته په هر خائے کبھی گلیا یی ته پوءِ نه ئي

دخپل زبره علاج دي او کره ته پخپله
ممتاز ولي لا پروا ئي ته پوءِ نه ئي

داچمن

زۀ یو ورځ کلشن ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زۀ هم
هر یو ککل به شکلومه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو ککل ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

تو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پڇي دا ٿول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شپدا دے

کله گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کني الوزئي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غبن شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داته خه رنگي بد بخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

ماد زره ويني ورکي
دا ڇمن ۾ي اباد کپے

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کښې دے ليکے

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کښې ژوند تېرومه

هرڅو که زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه او پخت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پخو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئي به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوئ خفگان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکښې شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژرپا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ې
خدا يه تاته ې دا سوال دے

بې ته ې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د رقيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کښې مې يو کله په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کښې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه وپلشم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصولئ نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړم^{زه}
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړم^{زه}

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسوبه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

تومره نوارِي تومره محنت دي ماسره كولو
زه بنه پوره شوم تابه بيا هم محبت كولو

موري چي پوتے شومه زلمے شوم دا گفتر كومه
ستا په نوارِي او په محنت باندي اقرار كومه

مانه به داسي كار نه كيږي چي خفه شي پرې ته
د ملك او قوم خدمت به كومه چي غره شي پرې ته

د خپلي خاورې به زه داسي حفاظت كومه
زه مقابله به د دشمن په خپل طاقت كومه

زما وطن ته به دشمن يره كتله نه شي
پنښې به يې ماتې كومه دلته به راتلله نه شي

زه د ممتاز په پاكي غېږي دا شو كند كومه
دغه مې لوظ دغه وعده دغه قسم كومه

دَ ژوند په دې کتاب کېنې تخښه کوم یوځای کېنې کېنې دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جدا د غم داستان دے
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبرنه وم چې به دا قصه هم کینې
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې دے لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک کې
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل کې نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پدھر خہ اور لگو

لائیہ مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پدہ بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزیرہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نموتبولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

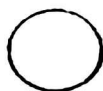
په هر طرف چي چي خي نوزۀ به ستا دلاس هماسم
ما مه پي پي نده يواخي زۀ به چ پره وارخطا شم

بي تانوزۀ ژوندون هيو پي ژوندۀ حسابوم
تۀ ولي راته واي چي زۀ پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري تو کلي
د هرڅۀ به صفاشي نوکۀ زۀ درنه چ سخلا شم

برباده زندگي ده ، هنج پي چل ئي نۀ پوهي م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادقۀ ده چي هرڅۀ به هواري کي
نوتۀ دي نيت صفاکړه چي زۀ پوهه پي رناشم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بېنام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوڅيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**